



T. B. M. M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih: 15.10.2026

Sayı: 7183



Dr. Erhan USTA

Samsun Milletvekili

TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu Üyesi
İYİ Parti Kalkınma Politikaları Başkanı

51477

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa 'nın 98 inci ve TBMM İçtüzüğü 'nün 96 ncı maddeleri gereğince Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Dr. Erhan USTA

Samsun Milletvekili

TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu Üyesi
İYİ Parti Kalkınma Politikaları Başkanı

Sermaye Piyasası Kurulu (SPK) 28 Ağustos 2026 tarihli düzenlemesiyle serbest fonların belirli hisse senetlerinde aşırı yoğunlaşmasını sınırlamış, ancak bunu yaparken bir istisna getirmiştir. Hazine, TCMB, ipotek finansmanı kuruluşları, Türkiye Varlık Fonu Yönetimi A.Ş. ve iştirakleri ile kamu kurumları ile kamu kurumlarının bağlı ortaklıkları ve iştirakleri tarafından ihraç edilen para ve sermaye piyasası araçları ile doğrudan veya dolaylı olarak yönetim hakimiyetine bu kuruluşlardan bir veya birkaçının sahip olduğu ortaklıklar tarafından ihraç edilen para ve sermaye piyasası araçları için söz konusu sınırlamaların uygulanmayacağı düzenlenmiştir.

Böylelikle; Hazine, TCMB, Türkiye Varlık Fonu, kamu kurum ve kuruluşları ile bunların iştirakleri, bağlı ortaklıkları ve yönetim hâkimiyetindeki şirketlerin ihraç ettiği sermaye piyasası araçları sınırlamalardan muaf tutulmuştur.



51477

Dr. Erhan USTA
Samsun Milletvekili
TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu Üyesi
İYİ Parti Kalkınma Politikaları Başkanı

Dünyadaki örneklerle baktığımızda **kamu kurum ve kuruluşlarının borçlanma araçlarına benzer istisnalar tanındığı görülmektedir. Ancak SPK'nın düzenlemesine baktığımızda borçlanma araçları yerine sermaye piyasası araçları ifadesi kullanılarak hisse senetleri için de bir muafiyet getirildiği görülmektedir.**

SPK'nın bu muafiyeti neden kamu iştiraklerinin hisse senetlerini kapsayacak şekilde genişlettiği hususu izaha muhtaçtır. Kamu şirketlerinin hisselerinde de yoğunlaşma, likidite ve fiyat oluşumu riski bulunmaktadır. Gelişmiş ülkelerin düzenlemelerine baktığımızda da bu kapsamda genel bir kamu hissesi muafiyetinin doğrudan eşdeğerini görememekteyiz.

Söz konusu düzenlemenin detaylarını anlayabilmek amacıyla; THY, Emlak Konut GYO, Halkbank, VakıfBank, Türkiye Sigorta ve diğer kamu bağlantılı şirketlerin fon sahiplikleri karşılaştırılmıştır. Erişime açık veriler kullanılarak yapılan bu karşılaştırmada bir kamu şirketi dışında ciddi bir fon yoğunlaşması görülmemiştir.

Fon yoğunlaşması olan şirket ise Ziraat Gayrimenkul Yatırım Ortaklığıdır (ZRGYO). ZRGYO'nun açıklanan ortaklık tablosuna göre şirketin %81,06'sı Ziraat Bankası'na, %16,90'ı Ziraat Portföy tarafından yönetilen üç ayrı fona aittir. Böylece banka ile aynı finansal grubun yönettiği fonların toplam payı %97,96'ya ulaşmaktadır.

Bu bulgular, istisnanın özellikle ZRGYO'daki Ziraat Portföy pozisyonlarını korumak amacıyla hazırlanmış olabileceği sorusunu gündeme getirmektedir. ZRGYO hisselerinin fiyat hareketlerine bakıldığında da çok hızlı bir yükselişin olduğu bir dönem görülmektedir. 2 Eylül 2024-12 Mayıs 2025 arasında, yani 8 aylık bir dönemde hisse fiyatı 6,26 liradan 29,5 liraya çıkmış, yani 4,7 kat artmıştır.

Bu kapsamda SPK başta olmak üzere ilgili kurumların aşağıdaki soruları yanıtlaması elzemdir.

1. İstisna kim tarafından önerildi? Hazırlık sürecinde Ziraat Bankası veya Ziraat Portföy'den talep ya da görüş alındı mı?
2. İstisna neden kamu kurum ve kuruluşlarının borçlanma araçlarıyla sınırlandırılmadı, hisse senetleri hangi nedenle muaf tutuldu? İstisnanın hisse senetlerini kapsayacak şekilde genişletilmesinin somut ekonomik gerekçesi nedir?
3. Düzenleme yapılırken ZRGYO pozisyonları dikkate alındı mı? Ziraat Portföy'ün yaklaşık 793 milyon lotluk sahipliği, düzenlemenin etki analizinde yer aldı mı?



51477

Dr. Erhan USTA
Samsun Milletvekili
TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu Üyesi
İYİ Parti Kalkınma Politikaları Başkanı

4. İstisna olmasaydı ne değişecekti? Geçiş hükümleri ve fon türleri dikkate alındığında, Ziraat Portföy fonlarının kaç milyon lotluk pozisyonu yeni sınırlara tabi olacaktı?
5. İstisnadan yararlanan kamu şirketlerinin ve fonların listesi ile sahiplik miktarları ne kadardır?
6. ZRGYO'nun gerçek fiilî dolaşımı nedir? Üç fonun elindeki %16,90'lık payın ne kadarı MSCI metodolojisi bakımından serbest dolaşımda sayılabilir?
7. Fonların nihai yatırımcıları kimlerdir? Yatırımlarının neredeyse %80'ini ZRGYO'ya yapan ZJB fonunun yatırımcı sayısı 222, ZJI fonunun yatırımcı sayısı 164 olduğu düşünüldüğünde sınırlı sayıda ve kuvvetle muhtemel belirli bir grup yatırımcının korunduğunu düşündüren bu düzenlemenin gerekçesi detaylı şekilde izah edilmelidir. Bir yanda 450 bin yatırımcı mağdur durumda iken, muafiyetle toplam sayısı 400'ü bulmayan yatırımcı için özel istisna mı getirilmiştir? Bu özel korumaya sahip yatırımcıları, 450 bin mağdur yatırımcıdan ayıran özellikleri nelerdir? Bu kişilerin siyasi bağlantıları ve/ veya pozisyonları var mıdır? Piyasalar yangın yerine dönmüşken insanlar intihar ederken hala arka kapıdan bazı imtiyazlılar muafiyetler ile özel koruma altına mı alınmaktadır?
8. Bir yandan yapılan yeni düzenlemelerle fon yoğunlaşmaları engellenirken öten yandan yapılan muafiyet düzenlemeleri ile eski düzenin kamu şirketleri üzerinden devamı mı sağlanmaya çalışılmaktadır? Muafiyet düzenlemesi yapılırken borçlanma araçları yerine sermaye piyasası araçları denilerek ve böylece kamu şirketlerinin hisseleri de muafiyet kapsamına alınarak, genel ifadeler kullanılırken aslında Ziraat Portföyün bazı fonları için özel bir düzenleme mi yapılmaktadır?